

14919

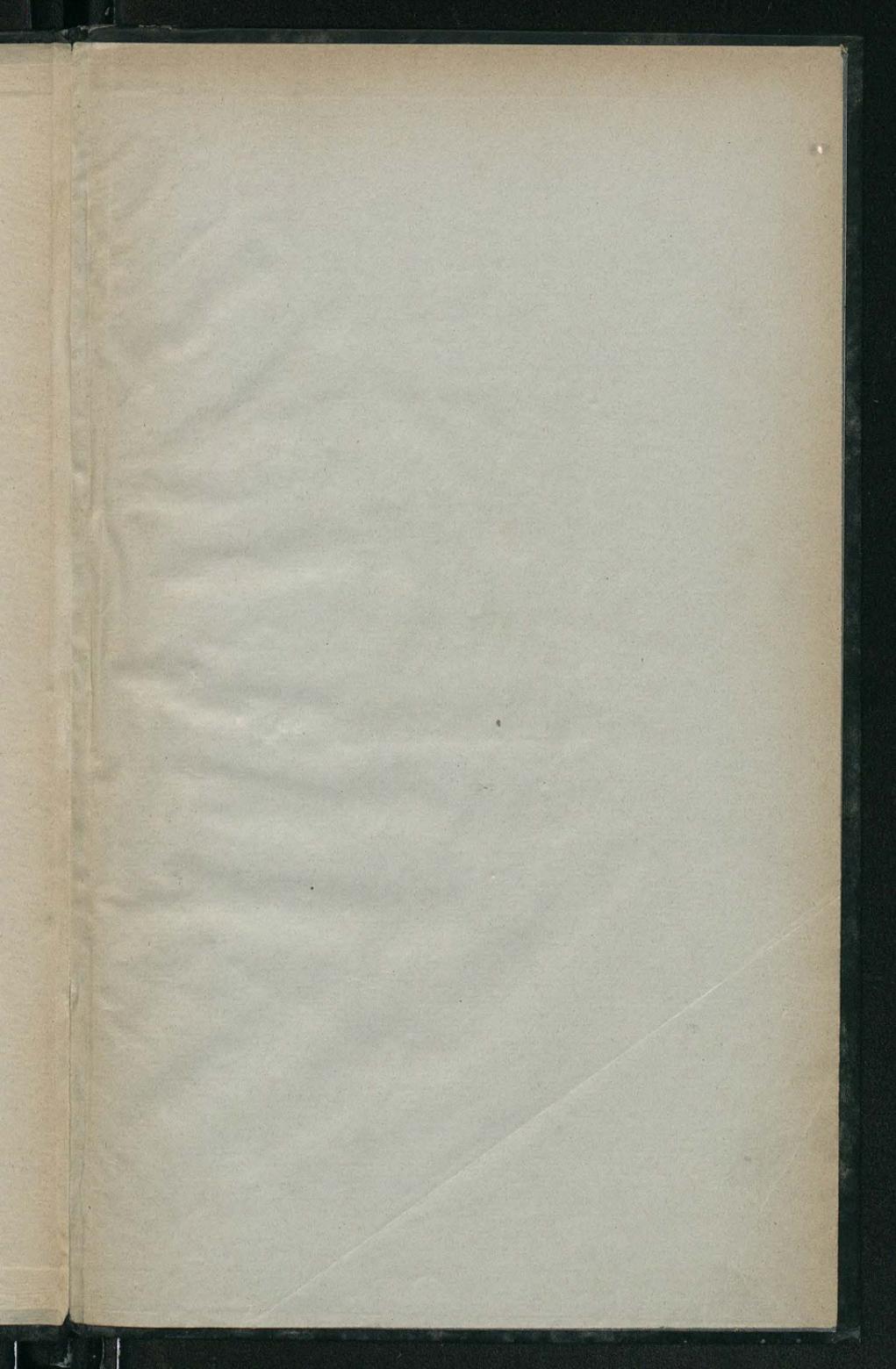
III

Map. St. Dr. P.

1697

14919

169

Acta publicorum Polon. Regn.

1697.

3741 Rawa.

Przywileje i konstytucje polskie za panowania
 Augusta II. 1697

099

PRZYWILEIE
CONSTITUCIE
SEYMOWE
Zà Pánowánialego Krolewskiej Mci
AUGUSTA II.
Roku Pánskiego M.DC.XC.VII.

Cum Gratia & Privilegio S. R. M.

W. KRAKOWIE,
W Drukárnji MIKOŁAJA ALEXANDRA SCHEDLA I.K.M. Typografa.

UNIV.
JAGELL
CRACOVIENSIS

14919 III

DENUNTIATIO REGIS CORONATI, AUGUSTI II.

AUGVSTVS DEI GRATIĀ REX POLONIÆ,
Magnus Dux Lithvanicæ, Russiae, Prussie, Masoviæ, Samogitiæ,
Livoniæ, Kiioviæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ, Smolen-
scia, Severiæ, Czerniechoviæq; &c. &c. Necnon Hæredi-
tarius Dux Saxoniae, & Princeps Elector, &c.&c.

Mnibus in Vniversum Regni Nostri Ducibus, Principibus, Comitibus, Baronibus, Spiritualibus, & Secularibus, Archiepiscopis, Episcopis, Palatinis, Castellanis, Capitanis, Dignitarijs, Officjalibus, Iudicibus, ac eorum Vicesperentibus, tum Proconsulibus, Consulibus, & quibusvis alijs Regni Nostri Magistratibus, aut eorum loca tenentibus; Ceterisq; alijs cuiuscunq; Conditionis hominibus, ad quorum Notitiam hæ Nostræ pervenerint Literæ, sincerè & fideliter Nobis Dilectis, gratiam Nostram Regiam. Sincerè & fideliter Nobis Dilecti. Admirandam DEI Ter Optimi Maximi, in cuius manu sunt omnium lura Regnorum, nunquam cessatur confitemur adoramusq; bonitatem, dum amplissimis libertiniisq; Inclitius Regni Gentibus, post Fata Divæ memoriae Serenissimi ac Potentissimi IOANNIS Tertij, Domini Regis sui immediati, dignissimi per fortitudinis rectorumq; magnitudinem immortali vitâ, luctantibus in Campo Eleitorali de eligendo renuntiandoq; Rege, digitò Paternæ dexteræ Personam nostram, tam remotam ab omni contractu ambitionis; quam contentam Paternis suis hæreditarijsq; ditionibus ostenderit ac exhibuerit. Valido itaq; & præpotenti eiusdem Divinæ voluntatis nutui nequaquam refragari posse censentes, posteaquam collatis in Nos proris Vniverorum Serenissimæ huius Reipublicæ Statuum ac Ordinum studijs, liberisq; suffragijs, ac publico applausu in Regem more ac Instituto Majorum in Comitijs Electionis ad Varsaviam, primū die vigesima sextâ, demum postridie die vigesimâ septimâ Mensis Iunij, Anni præsentis concursu viritim ac militanter, Terrarum, Districtuum, & Palatinatum, feliciter Electi, proclamati, ac repetitis vicibus renunciati essent, mox præstito inibidem pro Nobis absentibus per Plenipotentiarium Nostrum, super Articulos Parorum Conventorum in Ecclesia Collegiata Divi Ioannis Baptiste solenni Iurejurando, demum eodem, à Nobis met ipsis in limitibus Regni in Villa Piekary in Ecclesia eiusdem Parochiali, unâ cum Professione Fidei Sanctæ Roma-

4 Denuntiatio Regis Coronati.

Romanæ Catholicæ repetitò, per solennem ac Honorificam Legationem publicum Electionis Decretum, ac Instrumentum accepimus, reliquum Nobis superfuit, ut ad præfixum Inaugurationi felicis Coronationi Nostre tempus, ijsdem invitantibus Oratoribus, Cracoviam iter maturaremus, ubi de more solenni, pridie ante Actum felicis Coronationis persolutis Iustis Serenissimo Prædecessori Nostro, postridie nempè die Dominico, qui erat decimus quintus Mensis Septembris in Basilica Divi Stanislai Arcis Nostræ Cracoviensis, præmisso & præstito priùs ante Altare Majus. ex concepta formula de servandis & manutenendis Iuribus, Privilegijs, Libertatibus, Ecclesiasticis, & Secularibus, privatis, & publicis Regni & Magni Ducatus Lithvaniæ Iuramentò; Sacrò Oleo uncti, & Regio Diademate, quò Reges Poloniæ ab antiquissimo tempore Coronari solent, ritu Catholico Romano, adstante & inspectante Senatu Terrarumq; Nuntijs ac plurimis Dignitarijs, Officialibus, & Incolis Regni, & Magni Ducatus Lithvaniæ exterorumq; Principum Legatis Insigniti, & Coronati sumus. Quà quidem Coronatione & Inauguratione Nostre ritè ac legitimè peractâ, jam quod Nobis & Reipublicâ Universoq; Orbi Christiano faustum, ac salutare sit, Deo auspice Gubernacula Regni capessivimus, & Nos regimini Populorum Divinitùs tradito accinximus, receptò jam à Præsentibus Dominis Senatoribus, alijsq; Dignitarijs & Officialibus Regni & Magni Ducatus Lithvaniæ, tum & Civitate Cracov. compluribusq; alijs Fidelitatis Iuramento. Quod ad notitiam Omnim & Singulorum deducendo, sinceritates & fidelitates Vestras, quarum interest hortamur, illisq; mandamus, ut hanc Inaugurationem Nostram, Libertatumq; ac Iurium, factam à Nobis Confirmationem, publicè in Civitatibus, Oppidis, Parochijs & Villis diebus forensibus aut solennioribus per Præcones, Literarumq; harum in locis publicis affixionem denuntiari ac publicari, & in Acta publica referri current & faciant. Quod autem reliquum est, sinceritates & Fidelitates Vestrae intermissa Interregni tempore Officia ac munera sua, præstito quamprimum Iuramentò, resumant. Iudicia tam Terrestria, quàm Castræ Capitanealia Cauriarum tam Judicialium, quàm Officiorum, Tribunalis itidem Regni ordinaria, ac etiam Civilia, & alia quælibet, autoritate & sub Nomine Nostro ac Titulo exerceant: omniaq; ea, quæ vel de Legum præscripto, vel de more, ac consuetudine ad illarum officia pertinent; jam facere incipient & exequantur: dentq; operam, ne Ius & Iustitia, quæ Regnorum summa præsidia sunt & firmamenta, diutiùs intermissa jaceant atq; negligantur, pro gratia Nostra Officiorumq; suorum debito. Datum Cracoviae in Comitijs Felicis Coronationis Nostræ, Die 15. Mensis Septembris, Anno Domini M.DC. XCVII. Regni verò Nostri I.

**GEORGIVS ALBRACHTVS DONHOFF,
Episcopus Præmyliensis. Supremus Regni Cancellarius.**

Ad Mandatum Sacra Regia Mæditatiss.

Lites

❧ (+) ❧

Literæ Iuramenti in Finibus Regni. AUGUSTUS SECUNDUS,

DEI Gratia, REX Poloniæ, Magnus DVX Lithvaniæ, Russiæ,
Prussiæ, Masoviæ, Samogitiæ, Livoniæ, Kijoviæ, Vołyniæ, Podo-
lia, Podlachiæ, Smolensiæ, Severiæ, Czerniechoviæq; &c.
Necnon Hæreditarius Dux Saxonie, & Princeps Elector, &c &c.

Significamus præsentibus Literis Nostris, quorum
interest, Vniversis & Singulis. Quia Nos, poitquam ab
Oratoribus Regni & Magni Ducatus Lithvaniæ, in Li-
mitibus Regni ad capessenda Inlyti hujus Regni Guberna-
cula invitati essemus, ad præsentiam eorundem in magna
frequenta hominum, in Villa Pieckary, in Ecclesia ejusdem
Parochiali super tenendos Pactorum Conventorum Articulos, per Plen-
potentiarium Nostrum, Varsaviæ, circa Elec̄tionem nostram Regiam, cum
Ordinibus & Statibus Regni conscriptos & acceptatos, tale verbis con-
ceptis Iuramentum ad Sacrolaetâ DEI Evangelia præstitimus.

Ego AVGVSTVS II, Electus Rex Poloniæ, & Magnus
Dux Lithvaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, Samogitiæ, Ki-
joviæ, Vołyniæ, Podolia, Podlachiæ, Smolensiæ, Severiæ, Czer-
niechoviæq; Natus Dux Saxonie, & S. R. I. Archimares; & Princeps Elector. Spondeo & sancte Iuro Deo Omnipotenti ad hæc san-
cta Iesu Christi Evangelia, quod Pacta Conventa per Ordines Regni
mihi data, ab ijsdem Ordinibus subscripta, Legatiq; Nostri Extra-
ordinarij corporali Iuramento Varsaviæ comprobata, in omnibus
eorum Articulis, Punctis, Clauſulis, Conditionibus, tum & Coæ-
quatione Iurium, Magni Ducatus Lithvaniæ, ita, ut nec specialitas
generalitat, nec generalitas specialitati deroget, servabo, manu-
tenebo, & adimplebo: atq; ea omnia iterato etiam in Solenni Co-
ronatione Iuramento confirmabo. Sic me DEVIS adiuvet & hæc
Sancta Iesu Christi Evangelia.

De quo quidem Iuramento Nostro à Nobis præstito, ut omnibus
quorum interest constaret, Literas hæc Nostras manu Nostra subſcri-
psimus, Sigillumq; Regni Nostri appendi iuſſimus. Actum & datum in
Pieckary, die vigesima septima Mensis Iulij, Anno Domini M.DC.XCVII.

AVGVSTVS REX.

(L S .)

Lite

(+) (+) (+) (+) (+)

Literæ Iuramenti Coronationis. AUGUSTUS SECUNDUS,

DEI Gratiâ, REX Poloniæ, Magnus Dux Lithvaniæ, Russiæ,
Prusiaæ, Masoviæ, Samogitiæ, Livoniæ, Kijoviæ, Voſhyniæ, Podo-
liæ, Podlachiæ, Smolensiæ, Severiæ, Czerniechoviæq; , &c.
Necnon Hæreditarius Dux Saxoniiæ, & Princeps Elector, &c &c.

Significamus Præsentibus Literis Nostris Vniversis &
Singulis. Quia in Frequentia Magna Hominum in Eccle-
sia Cathedrali Sancti Stanislai in Arce Cracoviensi, Die deci-
maquinta Mensis Septembris, Anni præsentis, verbis con-
ceptis, ad Sacrosancta DEI Evangelia tale Iuramentum Or-
dinibus Regni & Magni Ducatus Lithvaniæ præstimus. Ego AVGV-
STVS II. Electus Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithvaniæ, Russiaæ, Prusiaæ,
Masoviæ, Samogitiæ, Livoniæ, Voſhyniæ, Kijoviæ, Podoliæ, Podlachiæ,
Smolensiæ, Severiæ, Czerniechoviæq; per Omnes Regni Ordines Vtri-
usq; Gentis, tam Poloniæ, quam Lithvaniæ, cæterarumq; Provinciarum
Regno Poloniæ Magnoq; Ducatum Lithvaniæ annexatum & incorporata-
rum communi contentu liberè Electus.

Spondeo ac sanctè Iuro DEO Omnipotenti, ad hæc San-
cta IESV CHRISTI Evangelia. Quod omnia Iura, Libertates,
Immunitates, Privilegia Publica & Privata, Iuri communi utriusq; Gen-
tis & Libertatibus non contraria, Ecclesiasticas & Seculares, Ecclesijs Ca-
tholicis, Romanis Principibus, Baronibus, Nobilibus, Civibus, Incolis,
& quibuslibet Personis, cuiuscunq; Status & Conditionis existentibus,
per Divos Prædecessores Nostros Reges, & quoscunq; Princes, Regni
Poloniæ, & Magni Ducatus Lithvaniæ, præsertim vero Casimirum anti-
quum, Ludovicum Loiz nuncupatum, Vladislauum Primum Jagiellonem
dictum, Patremq; ejus Vitoldum, Magnum Ducem Lithvaniæ, Vlad-
islauum Secundum Jagiellonis Filium, Casimirum Tertium Jagiellonidem,
Ioannem Albertum, Alexandrum, Sigismundum I. Sigismundum II. Au-
gustum, Henricum, Stephanum, Sigismundum III. Vladislauum IV. Ioan-
nem Casimirum, Michaelem, & Ioannem III. Reges Poloniæ & Mægnos
Duces Lithvaniæ, iuste & legitime datas, concessas, emanatas, & dona-
tas, ab omnibusq; Ordinibus tempore Interregni statutas, atq; sanctitas,
mihi oblatas, tum Pacta Conventa per Ordines Regni & M.D. Lit. mi-
hi tradita manutenebo, observabo, custodiā, & adimplebo, in omni-
bus Conditionibus. Articulis, & Punctis in eisdem expreſſis. Pacem
quoq; & tranquillitatem inter Dissidentes de Religione Christiana tuebor,
manutenebo: nec ullò modo vel Jurisdictione Noſtra vel Officiorum No-
ſtrorum, & Statuum quorumuis authoritate, quemquam affici opprimiq;

Causa

Causā permittam, nec ipse efficiam ac opprimam; ac ea quae in Electio-
ne Nostræ Varsaviensi constituta sunt, & quæ in Conventione Coronatio-
nis Nostræ constituentur manutenebo, iisq; satisfaciam. Omnia illicitè
à Regno Magnoq; Ducatu Lithvaniæ & Dominijs eorundem quoconque
modo alienata, vel bellò, vel quovis aliò modo distracta ad Proprietatem
ejusdem Regni Poloniæ, & Magni Ducatus Lithvaniæ aggregabo, termi-
nosq; Regni & M. D. Lit. non minuam, sed defendam & dilatabo. Iu-
stitiam, omnibus Incolis Regni juxta Iura publica in omnibus Dominijs
constitutam, absq; omnibus dilationibus & prorogationibus administra-
bo, quovis etiam Sangvinis Nostri respectu nullò habitò. In dispensatio-
ne quoq; Distributivæ Iustitiae non me alligabo ad affectum & propensi-
onem Naturalem Sangvinis, sed solam ipsam benemeritorum rationem,
præ oculis & corde habebo, in disponendis occurrentibus Officijs & Be-
neficijs Reipublicæ. Et si (quod absit) in aliquibus Iuramentum meum
violavero, nullam mihi Incolæ Regni omniumque Dominiorum uniuscu-
jusq; Gentis obedientiam præstare debebunt. Imò ipsò factò eos ab o-
mni fide, obedientiâ Regia debitâ liberos facio, absolutionemq; nullam
ab hoc meo Iuramento à quoquam petam, neq; ultrò oblata m luscipiam
Sic me Deus adiuvet & hæc Sancta Christi Evangelia.

De quo quidem Iuramento Nostro à Nobis præstito, ut omnibus quo-
rum interest constaret, Literas hasce Nostras manu Nostrâ subscripsi-
mus, Sigillumq; Regni Nostri appendi iulsimus. Actum & Datum Crac-
ovie, in Conventu felicis Coronationis Nostræ, Die 15. Mensis Septem-
bris. Anno Domini M. DC. XCVII.

AVGVSTVS REX.

(L.S.)

Confirmatio Generalis Iurium.

N Nomine Domini, Amen. Nos AVGVSTVS II. DEI Gratia
 Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithvaniæ, Russiæ, Praefsiæ, Mafo-
 viæ, Samogitiæ, Livoniæ, Kiioviæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podla-
 chiaæ, Smolenicæ, Severiæ, Czerniechoviaæq; Necnon Hære-
 ditarius Dux Saxonijæ, & Princeps Elector, &c. Manifestum ac
 testatum facimus præsentibus Literis Nostris, quorum interet Vniverfis &
 Singulis, tam præsentibus, quam futuris harum notitiam habituris. Per
 Omnipotentis Dei gratiam, Coronas & Sceptra dispensantis, liberis ac spon-
 taneis, liberrimarum Gentium Poloniæ & Lithvaniæ, amplissimorumq;
 Statuum ac Ordinum Serenissimæ hujus Reipublice Suffragijs ad Thro-
 num Incliti Regni hujus evecti, Sacroq; Diademate Regio insigniti, pri-
 matam ac præcipuam imponi Nobis necessitatem, ut pro tanto affectu stu-
 diisq; in Nos collatis perpetua grati animi Nostræ palam sit testificatio :
 & quo pluribus ijsq; excellentissimis, tum proprijs, tum externis Christia-
 ni Orbis Principibus Persona Nostra prælata est, eò insignioribus gratijs
 atq; gratitudine Nostrâ Regiâ respondendum veniat, nihilq; Nobis tam-
 carum sit, quod in ordinandi ampliandique hujus Regni non faciles unâ
 cum vita Nostra tribuamus. Et jam factò Ipsò incolumitatem, decora-
 ac splendores Patriæ hujus cariora esse, quam propriæ rectè proba-
 mus, dum quidquid in illa reperiri potest ad commoda & utilitates,
 istius libentes conferimus, & incessanter Nos collaturos speramus ; quo
 tanta benevolentia & fidei parem animum & gratiam testemur in
 perpetuum. Cum verò omnia Iura, Privilegia, Libertates, Prærogati-
 væ, & quæcunque in Patria hac potuerunt haberi charifssima & No-
 bilissima Nobis concredita, ac in manibus Nostris, velut in sacrario
 aliquo deposita sint, licet si nullum eorum certius poscit esse vinculum,
 ac pignus, quam pectus Nostrum Conscientiaque Iurisjurandi jam bis à
 Nobis præstiti Solemnitate adstricta, nihilominus, quo contra vetusta-
 tem oblivionemque monumenta Literarum æternitatem rerum præsen-
 tiū custodian, hisce pro Officio Nostræ Regio, pro utilitate Regni,
 consuetudineq; Antecessorum Nostrorum, Divorum Poloniæ Regum,
 & Magnorum Ducum Lithvaniæ, sponte ac liberè maturâq; deliberatio-
 ne præhabitâ, omnia Privilegia, Donationes, Inscriptiones, Advitalitates,
 Libertates, Prærogativas, & Immunitates Regni Poloniæ ac M. D. Lit.
 Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, Samogitiæ, Livoniæ, Kiioviæ, Volhyniæ, Po-
 doliaæ, Podlachiaæ, Smolenicæ, Severiæ, Czerniechoviaæq; ut & in spe-
 cie Ducalis Prusiaæ Lemburgi & Bitoviæ iuxta lura sua: quo Nomine
 Confirmationem Nostram ad normam à Divis Prædecessoribus Nostris
 editam ex Cancellaria Nostra extradere & Constitutionibus modernorum
 Comitiorum inserere iussimus, ac aliarum Provinciarum iis annexarum,
 coniunctim aut separatim ipsis concessas Ecclesiasticas & seculares, tam
 Publicarum: quam Privatarum Personarum cuiuscunq; Statutis, Condicio-
 nis, atq; sexus existentium Civitatumq; & locorum quorumcunque per
 Antecellores Nostros Reges Poloniæ & Magnos Duces Lithvaniæ ac
 Terrarum ijs coniunctarum, Reges, Principes, Duces ac Dominos, tam

in toto quām in parte, præsertim verò Casimirum Magnum, Ludovicum Loiz nuncupatum, Vladislaum secundum Iagellonidem dictum, Fratresq; eius Vittoldum & Sigismundum Magnos Duces Lithuaniae, Vladislaum Tertium, Casimirum Tertium, Iagellonis Filios, Ioannem, Albertum, Alexandrum, Sigismundum Primum, Sigismundum Secundum, Augustum Henricum, Stephanum, ac Sigismundum Tertium, & Vladislaum IV. Ioannem Casimirum, Michaelem, & Ioannem III. Reges Poloniae & Magnos Duces Lituaniæ; ac etiam per Magistros Prussiae atq; Archiepiscopos, Episcopos, Magistros, Praeceptores antiquos Livoniæ, necnon Duces Principes, ac Dominos Terrarum Russiæ, & Masovia iustè & legitime concessas, & emanatas, ac Iuri communi utriusq; Gentis non contrarias. Et item, Iura, Leges, Statuta, Constitutiones, Iudicia, Tribunalis ultima Instantiæ ac Decreta, Libertates & Immunitates, in Conventibus Regni Generalibus quibuslibet Ordinationesque latae atque sanctitas, nominatim autem Libertates & Leges in Conventu Electionis Henrici Regis, ac in Conventu Andreoviensi & Coronatione Regis Stephani, Constitutionesque in Coronatione Serenissimi Sigismundi Tertiæ laudatas, ac denique Leges & Constitutiones in præsenti Conventu sanctitas, aut quæ adhuc sancientur & Nobis exhibebuntur. Ita tamen, ut nec specialitas generalitati, nec generalitas specialitati deroget: Tum etiam Conditiones cum Ordinibus sanctitas, in omnibus earum Articulis, Punctis, Clausulis, Conditionibus, approbandas, roborandas, duximus, approbamusque roboramus, confirmamus per præsentes Literas Nostras. Decernentes illas & illa omnia quæ superiori commemorata sunt, perpetuae, indubiae, ac inviolabilis firmitatis robur obtinere debere, recipimus, spondemus & Regio Verbo Nostro pollicemur; illas in prædictis earum Punctis, Articulis, Clausulis Conditionibus, firmiter, inconcussè, inviolabiliter, tenere, observare, implere, & exequi, ac omnibus & singulis ex his satisfacere cum effectu, & teneri, observari, & exequi facere. Item pollicemur, recipimus, ac spondemus, quod omnia per hostes finitimos iniuste à Regno & Magno Ducatu Lithuaniae ac Dominiis earundem quounque modo occupata, vel bello vel quovis alio modo distracta, ad proprietatem & unitatem eiusdem Regni Poloniae & M. D. Lithuaniae, tum Provinciarum iis annexiarum aggregabimus, neque fines Regni & Dominicorum nostrorum minuemus, sed pro viribus nostris, proferemus & dilatabimus. Quod si aliquid contra Libertates & Immunitates, Iura & Privilegia prædicti Regni & M. D. Lit. ac cæterarum Provinciarum iis annexarum fecerimus, non servantes (quod absit) aliquid illorum in toto vel in parte, id totum irritum & inane nulliusque momenti fore decernimus & pronuntiamus. Quod verò supra hisce Literis, Privilegia, Libertates Ecclesiasticas, cum cæteris confirmaverimus, in Iuramento Nostro Ecclesiæ Catholicæ Romanas nominaverimus, id nihil omnibus Ecclesiæ Græcis, & Privilegiis earundem obesse debet, inò eadem in suo robe conservamus, necnon & Articulo Iuramenti huic nequam deroga re volumus: Quod videlicet Pacem & Tranquillitatem inter Dissidentes

de Religione tuebimur & manutenebimus, quam inconcussæ, firmiter ac inviolabiliter & cum effectu Nos observaturos promittimus ac spondemus. Iura quoque Terrarum Prussiae, specialiter vero Indigenatus in omnibus manutenebimus, & in suo robore conservabimus: Vacantiasque omnes in Terris praedictis iuxta tenorem Iurium Terrarum praedictarum & Constitutionum Anni 1647. Indigenis Terrarum Prussiae conferemus, & Articulum de distribuendis Vacantiis Pactis Conventis felicis Electionis Ioannis Casimiri insertum, speciali Iuri Terrarum Prussiae derogare non debere declaramus. Dantes insuper Potestate, Cancellario & ViceCancellario Regni, ut has Literas Confirmationis Generalis Iurium, Privilegiorum & Libertatum Regni & Magni Ducatus Lithuaniae & Terrarum iis annexarum authenticè sub Regni Sigillo, Ordinibus, Terris, ac Subditis Nostris, qui eas requirent non exspectato alio Mandato Nostro uter uel alter eorum extradat. In cuius rei fidem Literas hafce manu Nostrâ subscriptissimus, Sigillumque Regni iis appendi iussimus. Datum Cracoviæ in Comitiis felicis Coronationis Nostræ. XXVIII. Mensis Septembri, Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Nonagesimo Septimo, Regni Nostræ Anno Primo,

Præsentibus, Reverendissimis, Reverendis, Illustribus, Magnificis, Veterabilibus, Generosis, Nobilitbus, ac Spectabilibus. IOANNE de Málachovice MAŁACHOWSKI, Cracoviensi, Duce severia. Stanislao de Lubraniac Dambski, Vladislavieni & Pomerania. Stanislao de Wivica Witwicki Posnanieni. Georgio Albrachto, S. R. I. Principe Donhoff, Premysliensi, Supremo Regni Cancellario. Ioanne à Kirkenstein Kryspin Samogitia, Episcopis. Felice Potocki Palatino Cracoviensi, Regni. Iosepho Sluska, Castellano Vilneni, M. D. Lithuaniae Campiductoribus. Stanislao Málachowski Palatino Galissensi, Lukoviensi. Casimiro Sapieba Castellano Trocensi, Breslensi Capitaneis. Raphaele Lefszynski Lanciciensi, Generali Maioris Poloniae Capitaneo. Ioanne Tablonowski, Volchynie. Stanislao Tarlo, Lublinensi. Bonaventura Kraśniski, Plocensi, Capitaneo Varsaviensi. Andrea à Kirkenstein Kryspin Vitebskensi. Martino Chomentowski, Bracławieni Palatinis. Francisco Galecki, Posnanieni, Capitaneo Bydgostieni. Stephano Bidziński, Sendomirieni, Execubiarum Regni Prefecto. Szembek Woynicensi. Melchiorre Gurowski, Gnesnensi. Eustachio Grothus Samogitia. Francisco Grzybowski, Novladislavieni. Stanislao Morbeyn Czernensi. Ioanne Georgio Przebendowski Culmeni. Lanckoroński Radomieni. Podocki Camenen. Castellanis. Carolo Tarlo ViceCancellario. Iosepho in Wiśnicz & Iároslaw Lubomirski Marechalco Curia Regni, Sendomirieni Capitaneo, Nicolao Wyżycki Regni. Vincento Wollowicz M. D. Lit. Secretarii. Chrysostomo Gniński Spirituali, Nominato Episcopo Camenecen. Abbe Landen. & Wagrovecensi. Theodoro in Potok Potocki, Nominato Culmeni Canonico Cracov. Stanislao in Szczuczyn & Radzyn Szczuká Seculari, Lublin. Varesen. Capitaneo, Regni Referendarii. Wychowski spirituali M. D. Lit. Referendario. Athanazio in Miaczyn, Polaow & Maczow.

Confirmatio Generalis Iurium.

II

jo Miaczyński Thesaurario Curia, Luceorien. Cripicen. Lošien. Capitaneo. Alexanoro Łablonouski, Vexillifero Buscen. Capitaneo. Stanislaw Warszycki Enfiero Regni. Stanislaw Leśczyński Pocillatore. Martino Chelmski, Metatore Castrorum, Stephano Potocki Venatore Regni. Stanislaw Donhoff Venatore Magni Ducatus Lith: Capitaneo Kościerynensi. Andrea Gielgud szadovien: Capitaneo. Casimiro Pac Equite Maltenſi. Christophoro Raiecki Notariis M. D. Lit. Ioanne Stadnicki Curio Regni. Gedeone Frazkiewicz Radziimiński, Curia M.D. Lit. Vexilliferis, Capit. Słonim. Christophoro Komorowski, Prefecto Culina M. D. Lit. Francysco Wielopolski Cracoviensi. Francysco Szembek Bięcensi. Adamo Tárló Steżycen. Iosepho Potocki. Halicien. Bidziński Checinensi. Georgio Džiduski Zydaczovieni. Stanislaw Rzewuski Chelmenſi. Michał Porocki Crafnostavienſi. Janusio Capitaneo Pusce. Et Michał Korybut Ducibus Vismoviczhus. Iosepho Duke in Clewari Czárorsyki Capitaneo Puscenſi. Potocki Owručenſi. Ludowico Łasocki Zákroczymensi. Stephano Leśczyński Ostrzeżovienſi.

Puniński Wschowienſi. Christophoro Zámba Minscen: Caſtrenibus Capitanis. Przerebski Präposito Gnesen. Cracovien:

Farsavien. Ioanne Paulo Gomolinski Archidiacono Ploceni, Officiali Generali Giedanensi, Canonici Secretariis Noſtris. Bieganski Bráclavien.

Alexandro Podbarski, V piten. Michał Haraburda Słonimen. Mareschallis. Woiakowski Premyslien.

Ciecibewski Liven. Hieronimo de Koželsko Pužyna V pisen. Ludowico Potciey Brestianen. Potocki Hali- cien. Liduchowski Cremeneen. Stanislaw Bakowski Culmenſi.

Sokolowski Litonia. Michał Leone Soltan Starodubovienſi Sucamerariis. Andrea Zydowski Cracov. Michał Łodžiński Zákrocimien. Nicolao Kosakowski Zytomirien. Casimiro Zarank Samogitia. Ioanne in Belzyce Orzechowski Lublinen. Czormiński Podlachia. Maximiliano Osoliński Drog- cien. Martiano Wolowicz Mislavienſi Vexilliferis. Zdzichowski Poſnanien. Iacobu Gruewski Samogitia. Georgio Dominico Dowmow Cau- nensi Dapiferis. Christiano Kierski, Poſnanieſi. Carolo Rydzyński Caliſen. Ioanne Hrustyński Vilcomir, Pincernis. Alexandro Iosepho Vniechowski Iudi- ce Terreſtri Minscen. Dobinjski Cracoviens. Dabski Inopladi- slavienſi: Theophilo Bispieuk Starodu. Enſiferis. Pieglowski Thesaur. Cra- co. Siemianowski Iudice Caſtreu. Sandom. Liniewski Vew. Belz. Mel- chiorre Czapski Succamer. Malbor. Dominico Medekſa Notario. Caſtrenſi Cau- nensi. Grzybowski Czernen. Dominico Wolodkowicz Minscen. Subdapiferis.

Potocki Rebcicen. Dominico Potocki, Caſtellaniide Camenecen. Michał de Potocki Caſteklanide Camenec. Colomellis Noſtris. Narāmowski V ſten. Ioanne Tyzenhaus Diamerens. Mielżyński Kanens. Adamo Ponirski, Kopanicen. Chometowski Złotorien. Tegoborski Malogosten. Potocki Luci- nen. Rojowski Drochouſten. Kraśniki Szrumen. Michał Kmiač de Koželsko Pužná, Verbkouien. Casimiro Glogowski. Vladislao Niemiericz. Martino Skorczyski Samuele Potocki. Sámuel Woyna laſieniecki, Thes. Rjez. Wielochurski Rotmágistro Cobortis Loricate. Michałowski. Rostworowski. Martino Zbierzchowski. Ioanne Kuleſa. Nicolaus Łodžiń.

Confirmatio Generalis Iurium.

Łodzinski. Tyminski. Gasecki. Barski.
 Parczewski. Gruszczyński Nuntiis Terrestribus. Andrea Pomian
 Pezorski Secretar. Chrysostomo Dorposki z Dorpoſa. Chryſtophor
 Czapski. Ioanne Powalski. Ioanne Tueholka Caſtellan. Giedanen. Hiero-
 nimo Kraſiński. Francisco Szembek. Stanislaw Zdanowski Notario Ca-
 brenſi. Francisco Frezer. Nicolao Xieski. Hieronimo Przyplecki. Petro
 Nieniarowski. Andrea Czerny. Stanislaw Chwalibog. Alessandro Dro-
 zdowski Burgrabis Arcis Cracoviensis. Bonaventura Bryganty, Stanislaw
 Slowakowicz, Medicina Doctore & Professeore, Consulibus, Paulo Nieſnio-
 wski Secretario & Nuntiis Ciuitatis Noſtrae Craconiensis.
 Stephanus Moroz, Michæle Stephanowicz, Wårgålewski, Secretariis Noſtris
 Proconsulibus & Nuntiis Ciuitatis Noſtrae Vilneufi.
 Andrea Szymanowicz, Chriſtophor Cyboni, Secretaris Noſtris, Medicina Do-
 ctoris, Consulibus & Ablegatis Ciuitatis Noſtrae Leobol. Aliisq; quam pluri-
 mis Nobilibus, & Officialibus, Nuntiis Terreſtribus, & Secretariis Noſtris.

AVGVSTVS REX.**CON.**

Pomian
tophoro
Hieron.
rio Ca.
Petro
o Dros.
anislae
lesnia.

Nostris

a Da.
pluri-
ris.

CONSTITVCIE SEYMU WALNEGO Do DWVCH NIEDZIEL SKROCO NEG O, Koronacyey

KROLA IEGO MOSCI
Roku Pánskiego M. DC. XC. VII.

W Imie Pánskie / Amen.

AUGUST II.

Z BOZEY LASKI, KROL POLSKI,
Wielki XIAŞĘ Litewski, Ruski, Pruski, Mazo-
wiecki, Zmudzki, Kiiowski, Wołyński, Podolski,
Podlaski, Smolenski, Inflantski, Siewierski,
y Czerniechowski, a Dziedziczny
XIAŞĘ Saški y Elektor. &c: &c:

Szem w obec / Pánsiw Názych Ko-
ronnych Wielkiego Księstwa Litewskiego y Pro-
wincji należacych Obywatelom / ad perpetuum
rei memoriam / do wiadomości podajemy. Jś
iakosmy z woli Bożej / wolnemi głosami Wol-
nych Narodów caley y nieroździelnej Rzeczypospolitej Korony Polskiej y W. X. Lit. za Pa-
na obrani: a potym na Królewskim Throne zgospo-
dnie posiedzeni y przez Uawyielebniejszego Księza Biskupa Kuiarwo-
skiego / tu w Krakowie na miejcu zwyczajnym za jednościanym ze-
szwole

Conſtitucye Seymu

zwoleniem wsztykich Stanow Koronnych y Wielkiego Księstwa Litewskiego zwycięska Korona rite Koronowani zostali. Tak zaraż od dawny chwala Bogu per quem Reges Regnant, naypierwsze do tego starane nasze obrecisimy, iakoby za dni Panowania Naszego chwala Boza w Państwach Naszych, vspokojenie zewnetrzne w onych, Szczęście, Rzad, y Sprawiedliwość zakwitnac, w niebespieczeniach swich Rzeczypospolity obrona dostateczna obmyślona byla. Za zgodę tedy wszych Stanow, propter urgentes necessitates, wsztykich walnych, poważnych, y potrzebnych teraznieszszego Seymu Coronationis Spraw recess vczyntwy; do przyszlego Pacificationis & Exorbitantiarum Seymu: teraz niektore nizey napisane Conſtitucye postanowilismy.

Pospolite Ruszenie.

In casum ingruentis alicuius mali, (ktore nich dobroć Boska oddała) za powiechna zgoda Pospolite Ruszenie podlug zwyczaiu, porządku y obowiązku w Prawach opisanego, w reku Naszych do przyslego da Bog Seymu zostawiemy, za wydaniem Wici Naszych, ktore za ostatnie y trzecie beda miane. A teraz aby Nobilitas w rynekunki y konie wojskowe spolobic sie mogla ostreżagamy, y topubliczne ogłoszenie iuz za dwote Wici mieć chcemy. W Wielkim zas Księstwie Litewskim poniewaz Popisy de lege Swieto Michałskie dla Coronacyey Naszej odprawowac sie nie mogły, tedy nazajutrz po Seymitach Relacyjnych aby sie odprawowaly posstanawiamy.

Approbatio Coæquationis Iurium W. X. Lit. z Koroną Polską.

Coæquationem Iurium Wielkiego Księstwa Litewskiego & annexarum Provinciarum za powiechna zgoda Stanow Rzeczypospolitej na Elekcji Naszej poszanowiona, tudzież circumscriptiom Ministeriorum, Bularu, Łaski, Pieczęci, Kluczow, Wielkiego Księstwa Litewskiego repartycys konserwować deklariujemy, y nikomu tego Prawa wzruszać nie pozwolemy. Vigore tego wszystkiego, Landy Województw y Powiatow, tak sowitey Hyberny, iżko też y podatkow extraordynaryjnych, ktore na przeszlych diazach uchwaliły, y ktore in virtute poszanowanego Prawa na przyszlych Seymitach uchwala; za niemi y Sady w Województwach y Powiatach in causis fisci in toto approbujemy. Lokacya zas Wojska W. X. Litewskiego ad præsens, & pro hac vice, dla pretszego ad hunc ulum innych Dobe, in futurum obmyślenia, ktore nizey specjalizowacnym Wielmożnym, Vrodzonym Komisarzom committitur, w Grodzienstwach, Olickach, y Piastach Ekonomicach: w Leśnictwie Sokolskim y Kamiennym, w Starostwach y Dzierżawach Wojewodztwia Brze-

Brzeskiego salva indemnitate v bogich ludzi y Prowentow Mensa Regia Nostra ac Tenutariorum, nec derogando in polterum Pravom wyraznym de immunitate Dobi Naszych Stolowych/ żadnym Lokacyem / y cieżarom żołnierza nie podleglych / przyjmuiemy. Także Ordynacya Wielkiego Księstwa Litewskiego cum omnibus wniech expressis contentis, iako in Pacta Conventa insertum est; y teraz żnieska fusiis obloquitur expressio, manutenebimus: y nikomu tego wzruszać nie pozwolemy/ ale y owszem in executione zachować mamy y powinni bedziemy cum moderamine taryfy. A że ex munificencia nostra & ex vi Factorum Dziesiąciu Millionow/ tertia fors, to jest trzy Millions trzykroć sto trzydzięci trzy tysiące/ trzysto trzydzięci i trzy złote y groszy dzieśiec na Wojsko Wielkiego Księstwa Litewskiego dostaie się in vim zasięg: tedy ad tractatum z Wojskiem/ iakoby in obsequium nostrum & fidelitatem przysią mogło: y ad exdivationem tych Summ na zapłacenje Wojsku według Komptu Anni Millesimi, Sexcentesimi, Nonagesimi, postanowionego non includendo do tey zapłaty nowo podniesionych Chorogwi Komisssy w Brzesku Anno sequenti Mense Ianuario; die secunda Miedziany: Na ktora z Senatu przy Wielmożnych Wielkiego Księstwa Litewskiego Hetmanach Wielmożnych Jana Kryszpina Kirchensteyna Biskupa Smudzkiego/ Kazimierza Sapieha Woiwode Trockiego/ Andrzeja Kryszpina Kirchensteyna Woiwoda Witebskiego/ Michała Kętla Kazickiego Witebskiego Senatorow. Et ex Equestri Ordine, Vrodzonych Krystosa Komorowskiego Buchmistrza Wielkiego Księstwa Litewskiego Staroste Naszego Wolkowyskiego. Rycerzec Jana Radziwiła Staroste Naszego Ludzkiego/ Theofila Olendskiego Marszałka Wolskowyskiego/ Ludwika Potiecia Podkomorzego Brzeskiego/ Marciana Wollowicza Chorążego Mieśławskiego/ Alexandra Uniechowskiego Sedziego ziemińskiego Ministria/ Jakuba Grunewskiego Stolnika Smudzkiego/ Stefana Chrapowickiego Staroste Pilwińskiego/ za Komiszaow naznaczamy; ktorzy na czas y miejsece naznaczone ziąchawhy non obstante unius vel plurium absentia za przybyciem dwóch Komiszaow od Wojska y Deputatorow/ tak Polskiego iako Cudzoziemskiego zacięgu/ we wątku/ iuxta normam Komisssy Koronnej/ sprawic sie powinni beda. Na tenże termin tamże y my specyfikowaną wązey Summe przez Sekretarzow Naszych zesięc deklariujemy/ ktorzy za Asygnacyami Hetmańskimi Wojsku pominioną Summe wyliczać beda; a ta Komisssy nad niedziel dwie trwacie nie ma: Securitatem zas tak samych Wielmożnych Vrodzonych Komiszaow/ iako euntium & redeuntium na te Komisssy/ według dawnych opisania Komisssy waruiemy.

Constitucye Seymu

Reces Seymu Coronationis.

A Czokolwiek zá Przedwiecznym przeyzrzeniem Boskim na przeszas
ny Thron Korony Polskiej wolnem glosami obrani y wezwani
i iuzesmy to wskyto cokolwiek podlug swigotoblywych das
wnych zwyczajow Nauiasnieyckich Królow Polskich do szesliwej
i iuguracyej Naszej do wtwarzienia y poprzysiezenia Praw Swo
bod y Wolnosci cym y Wolnym Narodom należalo zupełnie odprasz
wili y wykonal, je jednak jodifidencji miedzy Stanami Rzeczypos
politej roziatrzonych zastry y zachodza rożne trudnosti przeto rowno
z życiem y fortunami Naszemi, które tey zacney Oyczyszne wiec
iuz niz własnej poswiecamy, wspokoienie Onej zewnetrzne powaz
jać y przed sie biorać, za zgodę Wszech Stanow propter urgen
tes necessitates, do dwuch tylko Niedziel Seym teraznicy Coronationis
strotiwszy wskytkie walne poważne y potrzebne tegoż Sey
mu Sprawy tudzież desideria Woiewodztw Powiatow y Miast
Naszich, tak Korony Polskiej iako w W. X. Lit. także Wydrukowa
nie Pactorum Conventorum dla konfrontowania z Oryginalem, który
Grod Warszawski ad requisitionem Izby Poselskiej comportare pier
wszego dnia zaraż pod starą Łaską bedzie powinien odlożywszy dla
tych wskytkich Publicznych spraw w które primario skuteczne ukon
tentowanię zasluzonego Wojska wchodzic ma, a oraz wspokoientę y
ziednoczenie Stanow & animorum Civium, tudzież na uleczenie vul
nerum Republicæ Etorekolwiek zatis mogły, Seym Walny Szesc
Niedzielny Pacificationis & Exorbitantiarum, praeuis omnibus solenni
tatis, non praedicando iednak Prodromy Postem tych Woje
vodztw, których alternatami stawaiąc, poniewaz w promotionem
desideriorum Instrukcyi swoich nie weszli (co do Woiewodztw Po
znańskiego y Kaliskiego regulari nie powinno) w Warszawie iak nay
predzej zwyczayne solennitates wycie beda mogły, zložyc y naznaczyć
deklarujemy; obiecujac y upewniamiac, iż na pomienionym Seymie
wszelikim staraniem Naszym wsiłowac bedziemy, aby Rzeczypospolita
iak naygruntowney wspokoiona y w Prawach Swobodach y
Wolnosciach swoich, tak tych, które my iuz poprzysiegli, iako y w
tych, na które sie Stany powiechnie zgodza, nienarušenie zachowana
by mogla, y że my sami nienarušenie zachowamy spondemus. Sub
ueniendo Obywatelom Woiewodztwa Kujawskiego y Bracławskiego
aby dłużey in oppresione Kozaków nie byli, ktego nam przez Pow
iat swoich domiesli, od stanowisk żimowych w Dobrech żimowych
w walniamy. Constitucye de immunitate bonorum terrestrium także
o Siedach w Powiatach tychże Woiewodztw Anni Millesimi Sexcen
scimi Quinquagesimi Noni reassumemus. Iuā ostatek warując be
spieczęstwo dostoienstwu Naszemu y calej Rzeczypospolitej Naszej.

zā zgo-

zā zgodą wsech Stanow przysięgamy sobie sacrosancte że przy konserwacjey Oyczyny Praw Swobod y Wolności osobliwey Ozdoby Królestwa tego stawac bedziemy załączyciąc Wolna Elekcyę y Szczęśliwie bez żadnej oppozycji odprawioną Koronacyą zdrowiem y fortunami Naszemi tak My z Osoby Naszej Królewskiej Iura, Priilegia, & Prerogatiwas Wolnych Ciuium, iako y Stany Rzeczypospolitey Dostojenstwo Nasze.

Rezydenci przy Boku Iego Królewskiego Moci na dwie Cwierci Roku.

à Prima Octobris ná Pierwszą Cwierć.

Przewielebny Xiadz Arcybiskup Lwowski.

Pan Woiewodá Mázowiecki.

Pan Zmudzki.

Pan Hállicki, Kásztelanowie.

Ná Drugą Cwierć.

Tenże Xiadz Arcybiskup Lwowski.

Pan Woiewodá Brzeski.

Pan Poznánski.

Pan Sanocki, Kásztelanowie.

Krzesztof Stanisław ná Báksztach Záwiszá Miński Czeczerski
Starosta, Máršálek Kołá Rycerskiego Seymu Wálnego Koronacyjnego. m.pia.

Ian Kraśniski ná Kraśnem Woiewodá Plocki Wárshawski Starosta, Deputat z Senatu z Máley Polski. m.p.

Krzesztof Komorowski, Kuchmistrz Wielkiego Księstwa Litewskiego, Starosta Powiatu Wołkowskiego Deputat do Constytucji z W.X.Lit. m.p.

Ludwik Konstanty Potiecy Podkomorzy Woiewodztwa Brzeskiego Deputat do Constytucji z W.X.Lit. m.p.

Ian z Słupowa Szembek, Starosta Bielski, Deputat do Constytucji z Máley Polski. m.p.
Thomasi Frániisek Rojowski Starosta Droh. Posel Woiewodztwa Sedomirskiego Deputat do Constytucji z Máley Polski, Rormistrz I.K.M. m.p.

Ludwik Antoni ná Lásocinie Lásocki, Starosta Ziemia Zakroczymskiey Pułkownik I.K.M. Deputat do Constytucji z Wielkiey Polski. m.p.

Károl z Wierzbna Rydzinski Czesnik Káliski, Surogator Poznánski, Deputat do Constytucji z Wielkiey Polski. m.p.

DOMINIK Wołodkowicz, Podstoli Woiewodztwa Mińskiego,
Sekretarz I.K.M. do Constytucji, m.p.

Facultas Typographo Sacrae Regiae Maiestatis Ordinario, Imprimendi.

Cum ad conservandum bonum in Republica Ordinem, ea fuerit singularis Nostra Sollicitudo, ut omnes Leges & Constitutiones Regni Nostri, sine vlla ruga, & macula Typis fideliter imprimantur. Ideo Nobilem & Honoratum Nicolaum Schedel Scabium Urbis Nostre Cracoviæ, Typographum Nostrum Ordinarium, cuius fidem, dexteritatem & prudentiam apprimè commendatam habentes, constituiimus & eligimus, neminiq; alij in Regno toto & Dominis Nostris Constitutiones præsentes sub tempus felicis Coronationis Nostre, tum & alias quavis expeditiones subsequentes, prout in Privilegio Nostro ipsi benignè collato expressum continetur, imprimendi, rei primendi, nisi soli Nobili Nicolao Alexandro Schedel Typographo Nostro Ordinario ejulq; Successoribus facultatem damus & concedimus. Quapropter omnes quovis Typographos, necnon ad usum Collegiorum eretas Typographias habentes serid monemus, præcipimus, & inhibemus; ne quispiam eorum præter solum Nobilem Nicolaum Schedel Typographum Ordinarium Nostrum Regium imprimere, Typis excudere, aut evulgare audeat sub Persona Quingentorum Aureorum Filio Nostro & amissione Typorum omnium, eidem præfato Nobili Typographo Nostro irremissibilitet applican: non obstantibus licentijs, ad sinistras informationes obtentis, quas eo in Puncto revocatas & irritas esse volumus, ac declaramus.

Or-
nnes
, &
n &
stræ
us si-
con-
Con-
z ali-
i be-
i soli
julq;
quos-
is ha-
præ-
No-
o Pæ-
omni-
lican;
eo in

